

Πρόσκληση

Η Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού & Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), με τη συμμετοχή του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών (Ιδρύματος Μανόλη Τριανταφυλλίδη), σας προσκαλεί στην Ημερίδα που διοργανώνει στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Βασ. Κωνσταντίνου 48, την Τετάρτη 29 Απριλίου 2015 και ώρα 18:30, με θέμα:

Αλέξανδρος Δελμούζος - Ανάλεκτα

Η γλώσσα είναι μόνο μέσον

Δημιουργός του φιλελεύθερου Δημοτικού Παρθεναγωγείου Βόλου στα 1908 και συνιδρυτής –μαζί με το Μανόλη Τριανταφυλλίδη και το Δημήτρη Γληνό– του ιστορικού Εκπαιδευτικού Ομίλου στα 1910, ο Αλέξανδρος Δελμούζος (1880-1956) αγωνίστηκε για μια εθνική λαϊκή παιδεία, βασισμένη στη διδασκαλία της δημοτικής γλώσσας. Με την ευκαιρία έκδοσης –σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]– των «Αναλέκτων» του Αλέξανδρου Δελμούζου, η Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας της Σχολής Μωραΐτη οργανώνει ημερίδα αφιερωμένη σε έναν από τους ριζοσπαστικότερους και ταυτόχρονα πιο νηφάλιους υπέρμαχους της πολιτικής μεσότητας εκπαιδευτικούς.

Η διδάκτορας σύγχρονης ιστορίας Αλεξάνδρα Πατρικίου, που επιμελήθηκε την τεκμηρίωση και ολοκλήρωση των «Αναλέκτων», θα παρουσιάσει τις αρχές που διέπουν τη σύνθεση του βιβλίου, όπως τις σχεδίασαν ο ιστορικός της εκπαίδευσης Αλέξης Δημαράς και ο καθηγητής νεοελληνικής γλώσσας Χρίστος Τσολάκης. Ο Χάρης Αθανασιάδης, ιστορικός της εκπαίδευσης και αναπληρωτής καθηγητής στο Παν/μιο Ιωαννίνων, θα μιλήσει για την πολυτάραχη, αντιφατική υποδοχή των ιδεών του Δελμούζου μετά το θάνατό του. Ο Γιώργος Κεχαγιόγλου, ομότιμος καθηγητής νεοελληνικής φιλολογίας του Παν/μίου Θεσσαλονίκης και μέλος του Δ.Σ. του Ι.Ν.Σ., θα κάνει μια επανεκτίμηση του έργου που πρόσφερε το τρίτο δημιούργημα του Δελμούζου, το Πειραματικό Σχολείο του Παν/μίου Θεσσ/κης, που πρωτολειτούργησε το 1934. Τρεις ομιλητές θα παρακολουθήσουν πώς εξελίχθηκαν στις μέρες μας κεντρικές ιδέες του Δελμούζου: Ο διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο και διευθυντής του 2ου Προτύπου Πειραματικού Γυμνασίου Αθηνών Γιάννης Αντωνίου θα μιλήσει για τα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία και την αρχή της αριστείας· ο φιλόλογος, συγγραφέας και πρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης Σταύρος Ζουμπουλάκης για τη θέση και το ρόλο της μετάδοσης στο σημερινό σχολείο, και η κοινωνιολόγος της εκπαίδευσης, ομότιμη καθηγήτρια του Παν/μίου Αθηνών Άννα Φραγκουδάκη για την εθνική διάσταση της δημοτικιστικής ιδέας και την επικαιρότητα που έχει η αντιπαράθεση πάνω στην αξία της εθνικής ταυτότητας.

Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Η Μ Ε Ρ Ι Δ Α

Τετάρτη 29 Απριλίου, ώρα 18:30

Αλέξανδρος Δελμούζος - Ανάλεκτα

Πρόεδρος: Άννα Φραγκουδάκη

Αλεξάνδρα Πατρικίου *Ιστορίες για τον Αλέξανδρο Δελμούζο*

Χάρης Αθανασιάδης *Ο Δελμούζος μετά το Δελμούζο*

Γιώργος Κεχαγιόγλου *«...Κι όλοι μαζί σκαλί σκαλί ως την ανέφικτη κορφή...».
Από τα οράματα της ανάβασης στα τρεκλίσματα της προσ-
γείωσης: Το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσα-
λονίκης από το 1959 ως το 1965*

Διάλειμμα

Γιάννης Αντωνίου *Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία. Πειραματισμός και αριστεία.
Μεταρρύθμιση και αντιμεταρρύθμιση*

Σταύρος Ζουμπουλάκης *Η θέση και ο ρόλος της μετάδοσης στο σημερινό σχολείο*

Άννα Φραγκουδάκη *Η εθνική διάσταση της δημοτικιστικής ιδέας: η επικαιρότητα
της αντιπαράθεσης για την αξία της εθνικής ταυτότητας*

Συζήτηση

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Αλεξάνδρα Πατρικίου Αποφοίτησε από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Παν/μίου Κρήτης και έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα ευρωπαϊκών σπουδών από το Πάντειο Παν/μιο (2003) και το King's College (2005). Το 2012 ολοκλήρωσε τη διδακτορική της διατριβή με τίτλο «Απεικονίσεις της Γηραιάς Ηπείρου. Ο “διάλογος” για την Ευρώπη στην Ελλάδα (1941-1946)». Υπήρξε υπότροφος του ΙΚΥ (2006-2009), του Ιδρύματος Παιδείας και Ευρωπαϊκού Πολιτισμού (2010-2011) και του Stanley J. Seeger Center for Hellenic Studies, Princeton University (2010). Υπό την επίβλεψη του Αλέξη Δημαρά έχει συνεργαστεί με το MIET και την Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού & Γενικής Παιδείας για την επιμέλεια έκθεσης με θέμα τα σχολικά αναγνωστικά (2010), και με την Εταιρεία Σπουδών Ν.Π. & Γ.Π. και το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών για τη δημοσίευση των Αναλόκτων του Αλέξανδρου Δελμούζου (2014). Έχει δημοσιεύσει σε συλλογικούς τόμους, επιστημονικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει σε συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Γαλλία και Γερμανία) εστιάζοντας κυρίως στη δεκαετία του 1940, στην ιστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης και στην ιστορία της εκπαίδευσης.

Χάρης Αθανασιάδης Ιστορικός της εκπαίδευσης· εργάζεται ως αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα και οι μελέτες του επικεντρώνονται στο κίνημα του εκπαιδευτικού δημοτικισμού, τις κοινωνικές διαμάχες που αναπτύσσονται γύρω από τη σχέση έθνους και σχολείου και την επίδραση των εκπαιδευτικών συνδικάτων στη διαμόρφωση της κρατικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Πρόσφατες δημοσιεύσεις: «Liberals, Conservatives and Romantic Nationalists in Interwar Education Policy in Greece: *The High Mountains Episode*», *History of Education*, τόμ. 44, τχ. 1 (2015), σ. 64-82· «Εθνικισμός και παιδική λογοτεχνία: Ξαναδιαβάζοντας την Πηνελόπη Δέλτα», στο *Παιδική ηλικία: κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιστορικές και παιδαγωγικές διαστάσεις*, ΕΚΠΑ, 2015· «The “Nation-killing” Textbook. The Polemic over the History Textbook “In Modern and Contemporary Times” (2006-2007)», *Ricerche Storiche*, τόμ. 44, τχ. 1 (2014), σ. 43-62.

Γιώργος Κεχαγιόγλου Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1947, έκανε τις γυμνασιακές σπουδές του στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1959-1965) και σπούδασε μεσαιωνική και νεότερη ελληνική φιλολογία στη Θεσσαλονίκη (1965-1969) και στο Παρίσι (1977-1979). Από το 1975 ως το 2014 δίδαξε νεοελληνική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και σήμερα είναι ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ. Από το 2000 είναι μέλος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών [Ιδρύματος Μανόλη Τριανταφυλλίδη], ενώ εξακολουθεί να είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής του περ. *Ελληνικά* και της εποπτικής επιτροπής της σειράς «Βυζαντινή και Νεοελληνική Βιβλιοθήκη» του MIET. Ασχολείται με ποικίλα θέματα της νεοελληνικής λογοτεχνίας και φιλολογίας καθώς και με ζητήματα συγκριτικής γραμματολογίας.

Γιάννης Αντωνίου Πτυχιούχος Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ (1976), με μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών και της τεχνολογίας (ΕΜΠ & ΕΚΠΑ 2000) και διδακτορική διατριβή στην ιστορία της τεχνολογίας (ΕΜΠ 2004). Διδάσκων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΣΕΠ), από το 2006, διευθυντής του 2ου Προτύπου Πειραματικού Γυμνασίου Αθηνών από το 2007, αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής Προτύπων Πειραματικών Σχολείων (ΔΕΠΠΣ) από το 2011 και μέλος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής από το 2013. Επιστημονικός επισκέπτης στο Virginia Technological Institute and University το 2004. Βιβλία του: 1. *Οι Έλληνες μηχανικοί. Θεσμοί και ιδέες, 1900-1940* (2006). 2. *Η Πλινθοκεραμοποιία Σ. & Ν. Τσαλαπάτα (1917-1978)* (2009). Πολλές ανακοινώσεις σε διεθνή και εθνικά επιστημονικά συνέδρια και δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά διεθνών και ελληνικών επιστημονικών συνεδρίων και συλλογικούς τόμους.

Σταύρος Ζουμπουλάκης Γεννήθηκε το 1953 στη Συκιά Λακωνίας. Σπούδασε νομική και φιλολογία στην Αθήνα και φιλοσοφία στο Παρίσι. Δίδαξε πολλά χρόνια στη μέση εκπαίδευση. Από το 1998 ως το 2012 διετέλεσε διευθυντής του περιοδικού *Νέα Εστία*. Είναι πρόεδρος, από το 2008, του Δ.Σ. του βιβλικού ιδρύματος «Άρτος Ζωής». Το 2013 ανέλαβε τη θέση του προέδρου του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Βιβλία του: *Χριστιανισμός της χαράς* (2015), *Ποιος Θεός και ποιος άνθρωπος;* (2013), *Χρυσή Αυγή και Εκκλησία* (2013), *Η αδερφή μου* (2012), *Ανίερη συγκυβέρνηση* (2011), *Χριστιανοί στον δημόσιο χώρο* (2010), *Στη σκηνή του κόσμου* (2007), *Ο Θεός στην Πόλη* (2002), *Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος ως άγγελος* (1992) κ.ά.

Άννα Φραγκουδάκη Κοινωνιολόγος της εκπαίδευσης, ομότιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ερευνητικά πεδία και θέματα δημοσιεύσεων: εκπαιδευτική κοινωνιολογία, κοινωνική ανισότητα στην εκπαίδευση, ιστορία των εκπαιδευτικών ιδεών και γλωσσικό ζήτημα, εκπαίδευση μειονοτήτων, η εθνική ταυτότητα που διαμορφώνει το σχολείο. Πρόσφατα βιβλία της: *Ο εθνικισμός και η άνοδος της ακροδεξιάς* (2013), *Η γλώσσα και το έθνος 1880-1980* (2001).